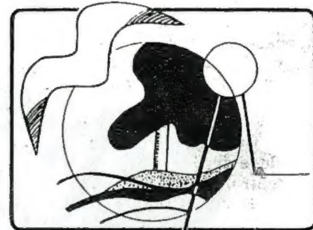
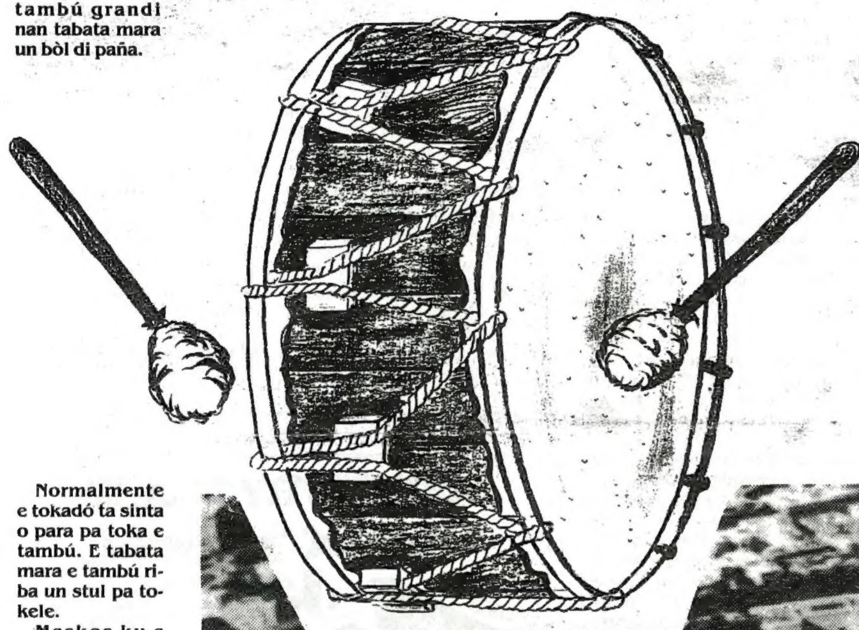
ÑAPA
AMIGOE
Weekend Bijlage
VRIJDAG
10 JANUARI 1986

TAMBU GRANDI VOOR 1986

Tambú grandi tin kueru tur dos banda. Na e puntanan dje palunan pa toka e tambú grandi nan tabata mara un bòl di paña.

DE TROM VOOR 1986 HEEFT GESLAGEN. DE ILLUSTRATIE, HIER OP DEZE PAGINA, KRIJGT VERDERE TOELICHTING OP PAGINA 3: EEN KALENDER VERKOOP WAARVAN DE OPBRENGST BESTEMD IS VOOR DE BOUW VAN EEN KINDERPARK. OP PAGINA 4 TREFT U DE AANVULLING AAN VAN EEN ARTIKEL VAN AART G. BROEK DAT IN DE KERSTKRANT NIET VOLLEDIG WAS AFGEDRUKT: TIP MARUGG EN HUPPELWATER.

OP PAGINA 5 AANDACHT VOOR TWEE INTERNATIONALE BESTELLERS OVER HET ROME VAN DE LAATSTE DRIE PAUSEN, TERWIJL U OP PAGINA 12 INFORMATIE AANTREFT OVER HET ERIC HEIDEN- ACHTIGE SCHAATSFENOMEEN HEIN VERGEER.

DE MIDDENPAGINA'S GAAN DIT KEER OVER HET MILIEU: ONDERWIJSMAN EN MILIEU DESKUNDIGE JOHAN VAN EENENNAAM GEEFT - IN WAT MEN RUSTIG EEN 'CRI DU COEUR' MAG NOEMEN AAN HOE BELANGRIJK HET IS DAT MENSEN OPGEVOED WORDEN IN VERANTWOORDELIJKHEID VOOR DE WERELD WAAROP ZIJ LEVEN. OP DE OVERIGE PAGINA'S STAAN DAN WEER DE BEKENDE RUBRIEKEN.

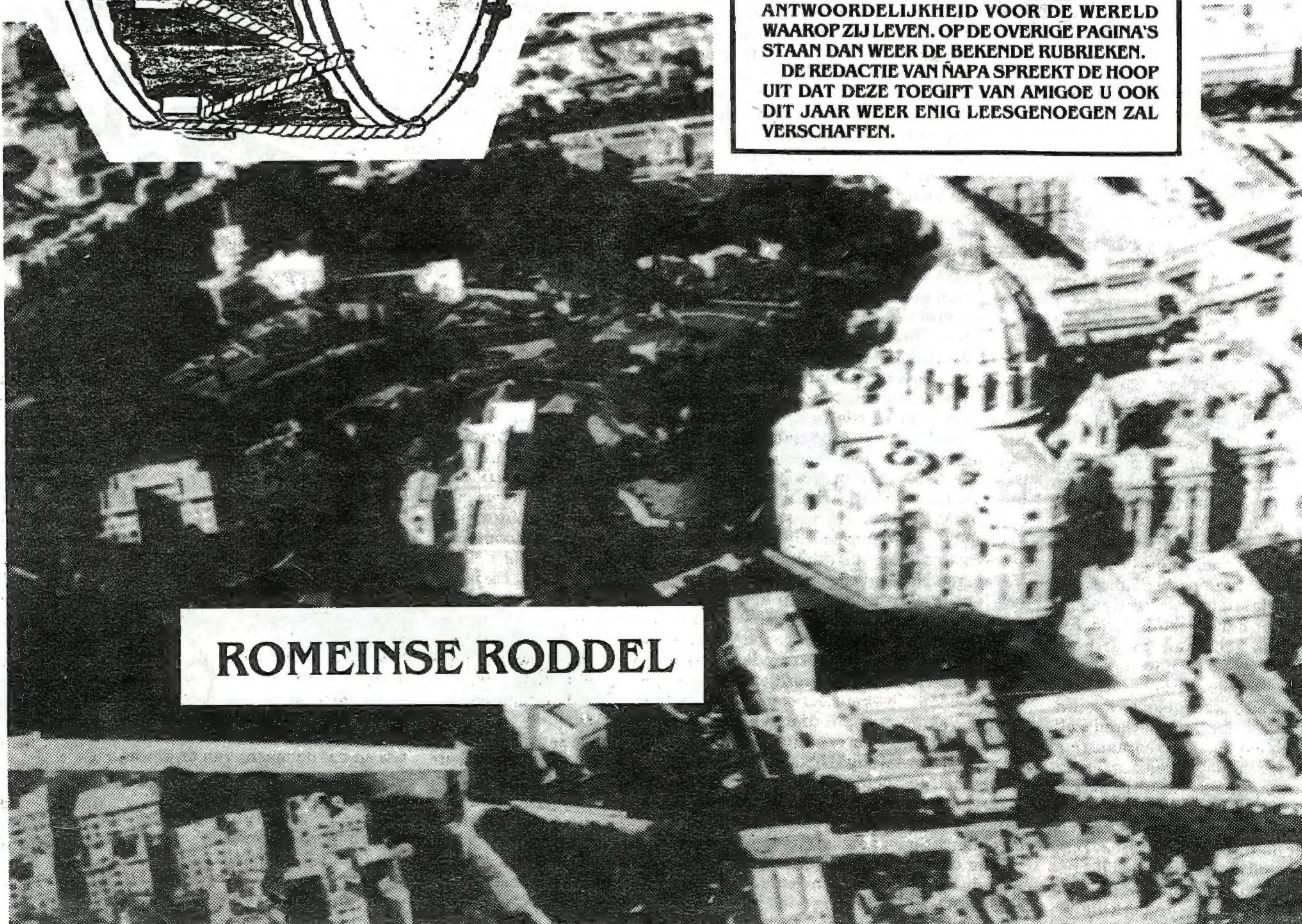
DE REDACTIE VAN ÑAPA SPREEKT DE HOOP UIT DAT DEZE TOEGIFT VAN AMIGOE U OOK DIT JAAR WEER ENIG LEESGENOEGEN ZAL VERSCHAFFEN.

Normalmente e tokadó ta sinta o para pa toka e tambú. E tabata mara e tambú riba un stul pa tokele.

Meskos ku e "tambú di aña", e tambú grandi tabata wòrdu trahá di palu di barí, pero den e kaso akí, tabata un barí muchu mas grandi i na tur dos banda nan tabata rèk un kueru di karné.

Pa rèk e kueru steif o sea pa stèm e tambú grandi tabata span kabuya zigzag den e rantnan. I ku klòshi pasá bou di e kabuyanan tabata rèk e tambú segun deseo. E klòshinan ta trahá di palu i nan tabata wòrdu yamá tortola.

E tortola pues ta drumi lòs pero segun ku pusha e tortola mas den sentro, e ta steif e kabuyanan i e kabuyanan ta hala e rantnan i asina e kueru ta bira mas steif (mira blachi 3).

ROMEINSE RODDEL

INSTRUCTIEVE KALENDER

TAMBU

In het kader van het jaar van de jeugd hebben Fondo Empresarial pa Komunidat (FEK), Fundashon Pro Parque Infantil, Overleg- orgaan Kulturele Samenwerking Ned. Antillen (OKSNA) en Mej. S. Leonora op eendrachtige wijze samengewerkt om een projekt t.b.v. de kinderen van Curaçao van de grond te krijgen.

Het resultaat van deze samenwerking is een kalender die op verschillende plaatsen voor NAf 10.- per stuk verkrijgbaar is en waarvan de opbrengsten bestemd zijn voor de bouw van een centraal gelegen kinderpark.

De kalenders zijn onder supervisie van mej. Leonora tot stand gekomen en zijn geïllustreerd met tekeningen van traditionele Antilliaanse muziekinstrumenten. De tekeningen hebben een informatief karakter en kunnen tevens gebruikt worden als voorlichtings- materiaal om de jeugd te stimuleren teneinde deze muziek- instrumenten weer te gaan maken en te gebruiken.

Het tot stand komen van de kalenders is verder mogelijk gemaakt door FEK en OKSNA die de financiering voor hun rekening hebben genomen (FEK de drukkosten en OKSNA het honorarium van de kunstenaar).

De opbrengsten van de verkoop van de kalenders komen ten goede aan Fundashon Pro Parque Infantil die hard bezig is met het opzetten van een kinderpark. Deze stichting hoopt op deze wijze de kinderen van de straat te houden en tegelijkertijd hun creativiteit te stimuleren alsmede een gezonde rivaliteit- en socialiseringsproces tot ontwikkeling te brengen.

Het park zal in diverse secties worden ingedeeld. Zo zal een gedeelte worden voorzien van allerlei speelautomaten. Een ander deel van het park zal speciaal worden ingericht voor rolschaatsen en fietsen. Verder zal een theater worden gebouwd waar openlucht koncerten, folkloristische dansen, poppen shows etc. gehouden kunnen worden.

De op harmonieuze wijze samenwerkende participanten van dit projekt hopen van harte dat u dit projekt zult steunen door onder meer een kalender te kopen.

Den nos lenga papiamentu tambú tin diferente nifikashon.

NIFIKASHON:

1. Tambú ta un ritmo básiko di Kòrsou, ku ta wòrdu toká speshalmente dor dje desendientenan di katibu.

2. E baile tambe ta wòrdu yamá tambú.

3. **Nos ta yama e evenemetu sosial kultural** den kua tambú so ta wòrdu toká, kantá i bailá, **tambú.**

4. E instrumènt riba kua e tokadó di tambú ta toka nos ta yama tambú.

Tambú ta un instrumènt ku antes tabata wòrdu toká hopi den nos sosiedat.

Tambú tabata tin diferente nòmber. Por ehèmpel nan tabata yam'é:

a) **barí;**

(Antes tambú tabata wòrdu trahá di barí di klabu, di röm, di biña òf di rabu. Tabata tin karpinté ku por a traha barí akí na Kòrsou).

b) **tobo;**

(Hende bieunan a bisa nos, ku antes e hendenan tabata usa, si nan no tin un barí, un tobo riba lokual nan tabata bati. Antes nan tabata laba paña den un tobo. Ta djaki e nòmber tobo a sali.)

c) **Tambú di sanka.**

(Tambu di sanka ta e nòmber lehítimo di e instrumènt akí. Nan ta yam'é asina dor dje hecho ku ta un banda dje tambú so tabata tin kueru.)

Na fin di aña tin hopi evenementu di tambú na Kòrsou. Den un evenementu asina ta tambú so ta wòrdu toká, kantá i baliá. E instrumèntnan ku tabata wòrdu toká tabata tambú di sanka (e tambú chikí traha di barí), agan of chapi. Antes nan tabata toka tambú i agan. (E agan manera nos a bisa kaba ta un plu kibrá ku ta wòrdu toká ku dos pida heru òf klabu grandi.) Despues nos ta mira ku e agan a disparsé i e chapi a bin na su lugá.

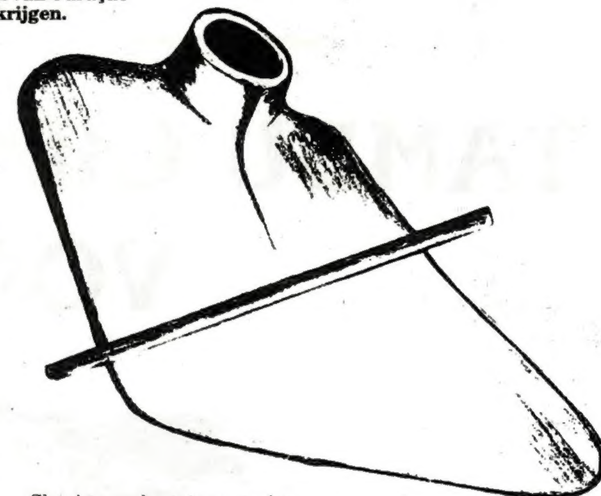
E instrument tambú ta konsistí di un barí i un kueru. E kueru mas biaha ta di karné. Nan sa usa kueru di kabritu tambe. E preparashon dje kueru no ta un proseso fásil. Ta tiki hende tin e abilidat di prepará kueru i span un tambú. Promé ku span e tambú mester drecha e barí. Hopi biaha nan ta zag e barí mei-mei hasi'é mas chikitu. Pa hasi e barí mas sólido nan ta pega dos rim di metal. Un ariba, un abou. Despues nan ta muha e kueru i span e riba e barí. Pa por wanta e kueru, nan ta traha dos hupel di palu.

Nan ta usa un taki òf raís di tamarein pa traha e hupel di palu. Tamarein sa saka raís ku ta sali riba tera. Ta esaki nan ta usa. Meskos ku e taki e raís ta dobla bon. Nan sa usa tambe taki di pal'i kalbas. Kada un dje hupelnan nan ta mara ku kabuya òf waya, kaminda e puntunan ta bin na otro pa nan keda rondó. Un dje hupelnan nan ta lora e kueru rònt di dje i poné riba e tambú. E otro hupel nan ta pone riba e kueru i e promé hupel, i despues nan ta klaba e di dos hupel peg'é na e tambú. E klabunan ta wòrdu klabá skeins den e palu. Esakinan tin un funkshon. Ora e tambú baha e tokadó di tambú (tamburero) ta dal e klabunan manda aden ku e kabes dje chapi.

Asina'ki nan ta stèm e tambú.

ERIC LA CROES

CHAPI

Chapi ta un hermèn pa traha den kunuku pa habri tera ora ta planta i tambe pa limpia kurá di kas.

Pa toka chapi. E tokadó di chapi ta tene e chapi den su planta di man, i ta pasa su duim den e buraku. E chapi ta keda sosegá riba su kuater puntanan di dede. Esei kier mèn ku su kuater dedenan ta keda un tiki doblá, pa ora e dal e pida heru riba e chapi, e zonidu keda kla. Segun e ta toka, e por rèk su dedenan o dobla nan pa trese variashon den e zonido produsí.

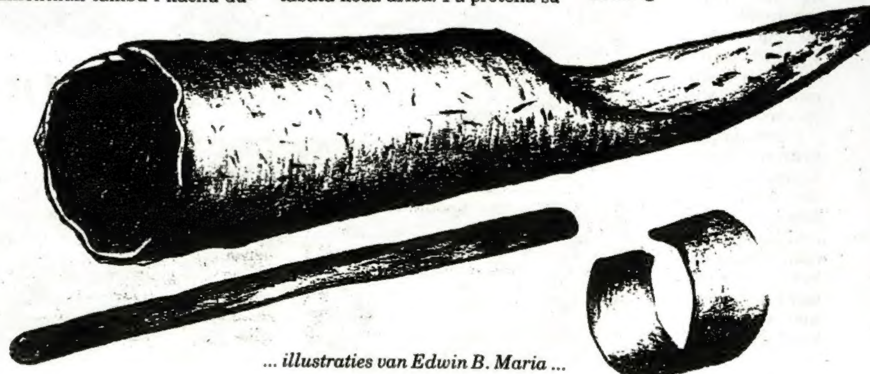
Tokamentu di chapi ta mustra kompliká i difísil pa deskribí. Ta tres sla ta wòrdu ripití ketu bai tras di otro. Pero den e tres slanan ei tin diferente moveshon. e prome sla ta den sentro dje chapi. Kaba e kuater dedenan ta stot e boka dje chapi manda ariba. E chapi ta bin dal kontra e heru i esaki ta lastra bin dal den garganta dje chapi. E heru ta bolbe dal den sentro dje chapi ets. ets.

COUNTRY MUSIC
ROCK 'N' ROLL
Classical Music
Jazz
POP MUSIC
La Bonanza
Punda
..... zeker weten!

AGAN

Agan tabata un instrumènt ku nan ta traha di un djente di plu ku a kibra. Un otro nòmber pa agan tabata heru, dor ku su forma tabata brutu i e tabata pisá. Agan tabata e intrumènt pa kómpaña e instrumèntnan tambú i kachu durante fiestanan di kosecha. E tabata wòrdu toká tambe durante kargamentu di piedra pa duna e kargadónan mas ánimashon pa por hasi e trabou pisá.

Pa toka e agan e tokadó tabata tene e agan na e punta, di moda ku e parti rondó tabata keda drumi riba su brasa. E habrí den su largura tabata keda ariba. Pa protehá su kueru di brasa e tokadó tabata bisti na su pòls un banchi trahá di plachi heru, yamá BARBA, riba kua e agan tabata sosegá durante tokamentu. Ku un pida bara di heru yamá MANGA, e tabata dal e parti rondó dje AGAN rítmikamente. Segun desaroyo di tempu a bin wòrdu reemplasá pa chapi, komo esei ta muchu mas fásil pa manehá.

... *illustraties van Edwin B. Maria* ...

De kalenders zijn verkrijgbaar bij:
— *Mevr. Frida Arendt, Neptunesweg 10, tel. 75074*
— *mevr. Maritza Isidora, Cederstraat 4, tel. 615541*
— *mevr. Marisa Rodriques, Dadelweg 1, tel. 614708*
— *mevr. Gladys van Daal, Gasolinstation Magrietlaan, Emmastad tel. 663466*
— *mevr. Irene Hooi, Jan Boos 21, tel. 673177*
— *Kiosco Mei-Mei, Brionplein, Otrabanda*
— *Boekhandel Salas*